

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum II. Tua Fraternitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

nonum textu sigilli hujus, sive Reliquiarum loculi necessitas quoad substantiam Altaris consecrati probari efficaciter possit, & magna sit difficultas, pro tot Artis viaticis veras semper reliquias habere; quæ cum pro Ecclesijs consecrandis (cum tamen ea sine Reliquijs consecrari non deberent, ut notat *Glossa in cap. placuit v. Reliquia*) tam faciliè non obtineantur, sit etiam in materia odiosa execrationis restrictio facienda, & nulla ultra claros textus extensio, rectissime quidem faciunt Ecclesiæ Prælati, magnam curam adhibendo, ut habeant sacras Reliquias, quas consecrando Altari includant, & circa sigilli hujus integritatem conservandam, cum ex sigillo hoc violato plerumque enormis fractio lapidis, cui sigillum tale inclusum est, colligatur, absolute tamen ad substantiam Aræ consecratæ sigilli hujus integritas probabiliter non requiritur: quamvis consuetudo Ecclesiarum hac in materia observanda sit, prout *Theolog. Moral. l. c. n. 9.* monet,

5 Notandum quintò. Rectius colligi ex hoc cap. quòd Altaria ad officium divinum sive sacrificium peragendum destinata lapidea esse debeant, cum textus hujus cap. expressè dicat, de novo Altare consecrari debere, si lapis ille, qui sigillum continet, contractus sit, aut diminutus, & in cap. *Altaria 31. dist. 1. de consecratione* dicatur, Altaria si non fuerint lapidea, Chrismatis unctione non consecrantur; quamvis enim olim sub prima tempora Ecclesiæ, cum ob frequentes persecutiones in cryptis & speluncis; Incruentum hoc Sacrificium celebrari deberet, ligneorum Altarium usus fuerit, quòd facilius de loco in locum portari possent, postea tamen pace Ecclesiæ sub Constantino Imperatore redditâ, ex lapidibus tanquam firmiore, & quæ magis durabilis materia est, Altaria fieri jubebantur; neque ulli hodie concedendum est, in ligneo tali Altari celebrare, nisi Summo Pontifici, cui ob reverentiam S. Petri antiquissimum illius ligneum Altare servatur; & in eo soli

illi celebrare conceditur. Et quamvis videri habeat, ut ex unico & solido lapide mensuralis Altaris conficiatur, sunt tamen in quibusdam Ecclesijs fixa Altaria, non ex uno lapide duro, sicut decens esset, sed opere lateritio constructa, & ex gypso ac cemento ad cavendas faciles fracturas induta, quæ si Episcopi tolerant, improbari non possunt.

Notandum sextò. Ex hoc solo, quòd Ara etiam fixa in Ecclesia aliqua execratur, & nova consecratione indigeat, non censetur etiam execrata Ecclesia esse, & nova Consecratione indigere, uti habetur in *h. c. 4.* quamvis enim in Ecclesia sanguinis, aut humani seminis effusione polluitur, omnia in ea Ecclesia fixa Altaria polluta censentur; & vice versa, si unum Altare dicto modo polluitur, Ecclesia censetur polluta, ut nova reconciliatione tantilla, quam hæc indigeant: potest tamen fieri, ut per fractionem, aut motionem lapidis consecrati, Altare execretur, & nova consecratione indigeat, absque eo, ut Ecclesia exinde aliquod damnum patiatur, & consequenter suam consecrationem non amittat; cum enim consecratio Ecclesiæ consistat in portibus, & distincta sit à consecratione Altaris, potest illa consequenter violari combustis v. g. parietibus, aut collabentibus, absque eo, ut Altare integrum & illatum suam amittat consecrationem.

CAPITULUM II.

Tua Fraternitas.

PARAPHRASIS.

Quæsit Episcopus Tornacensis ex Innocentio III. Pontifice, qua die Ecclesiæ consecrare sibi liceat; cum enim Clericorum & Episcoporum ordinationes certos dies habeant, dubitavit, an non eodem modo certi constituti essent, pro consecratione Ecclesijs? Responsum tamen illi dedit à Pontifice, licere ipsi in die celsi sacre consecrationem Ecclesijs impendere quovis die,

die tam diebus Dominicis, quàm privatis. Circa quem textum, quia clarus est, nihil ulterius videtur annotandum; neque enim tanta solemnitas requiritur ad rem inanimatam consecrandam, quàm ad consecrandas & ordinandas res animatas, quæ sicuti dignitate eminent, ita majorem solemnitatem requirunt.

CAPITULUM III.

Quod in dubijs.

Rescribit Innocentius III, Episcopo Nidrosiensi, si motum aut enormiter fractum in Ecclesia Altare fuerit (juxta ea, quæ in cap. i. dicta sunt) quòd nova consecratione indigeat: non negare tamen se, quin oleum non consecratum sacro oleo misceri possit absque eo scilicet, ut nova benedictione indigeat.

SUMMARIUM.

1. Per admixtionem olei v. g. non benedicti, in minore tamen quantitate, cum oleo benedicto, totum est benedictum.
2. In quibus casibus locum habeat commune axioma, quòd minus dignum trahat ad se magis dignum, vel sanctum, id quod de se sanctum non est &c.

Notandum primò. Priorem partem hujus rescripti de moto aut enormiter fracto Altari, & nova consecratione indigente, ex cap. i. jam patere.

Notandum secundò. Quòd parti benedictæ olei v. g. alia non benedicta olei pars, in minore tamen quantitate, admixta, per solam hanc admixtionem benedicatur, docent communiter omnes, ob receptam *Glossam* in cap. i. h. v. *Altare*, quòd sacrum scilicet trahat ad se non sacrum (tanquam dignius, minus dignum) nisi in quantitate id, quod minus dignum sive non benedi-

ctum admisceatur, excedat dignius sive benedictum; ita tamen, ut juxta *Panormitanum* h. r. & juxta *Hosiensium* in *Glossa marginali* h. r. hoc effectum tantum locum habeat in liquoribus, qui commixtione confunduntur, & juxta alios in illis etiam artefactis, quorum partes seorsim acceptæ, totius appellationem non continent; non autem in illis artefactis, quorum partes eandem cum toto, cujus partes sunt, seorsim etiam acceptæ appellationem retinent. Sic si casu aræ v. g. aut Ecclesiæ minor pars aliqua non consecrata, consecratæ accedat, nulla nova illius consecratio est necessaria; dubium autem est, utrum non indigeat Ara nova consecratione, si lapis non consecratus, lapidi consecrato adjungatur, cum in hoc casu axioma illud juxta multos auctores & propter multas instantias probabiliter locum non habeat. Et hinc rectè moment auctores, additionem lapidis non consecrati, si faciendæ hæc sit ad lapidem consecratum, ita fieri debere, ut integer maneat lapis consecratus, in quo calix cum patena consistere possit; sicuti enim per solam adjunctionem lapidis non sacri, non amittit suam consecrationem lapis consecratus, cui alter lapis non consecratus adjungitur, si in illo illæso calix cum patena subsistere adhuc possit (saltem secundum majorem partem) ita nec per solam hanc adjunctionem fit sacer, cum in talibus sacrum & non sacrum conjungi & discerni possint.

CAPITULUM IV.

Proposuisti.

PARAPHRASIS.

Peregrini ex diversis mundi partibus Compostellam, ad Ecclesiam S. Jacobi confluentes, graves adeò rixas & contentiones nonnunquam inter se incipiunt, dum quilibet custodiam Altaris sibi arrogare contendit, ut homicidia etiam intra Ecclesiam committantur, & vulnera inferantur: sollicitus proinde Compostellanus Archiepiscopus ex Innocentio III.

Tit 2 in-